

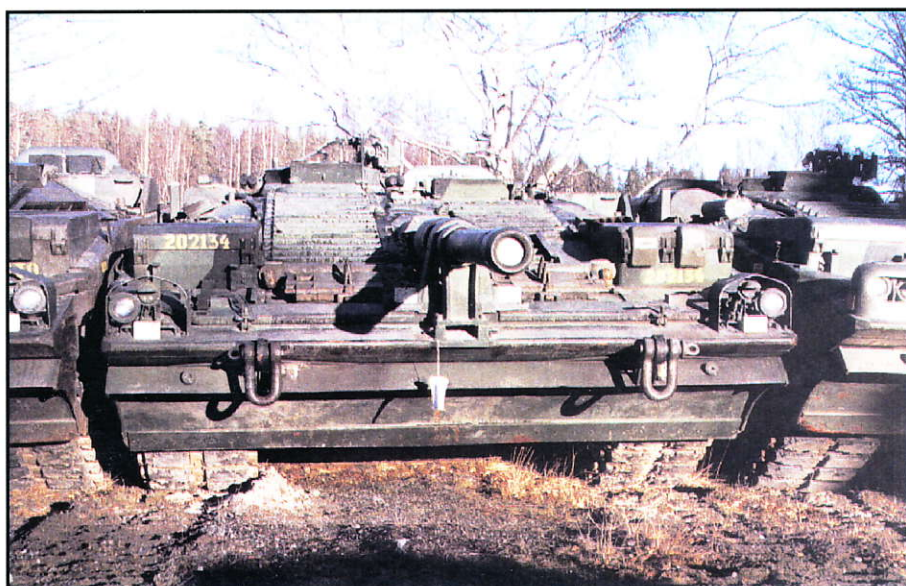
P 5 Bladet

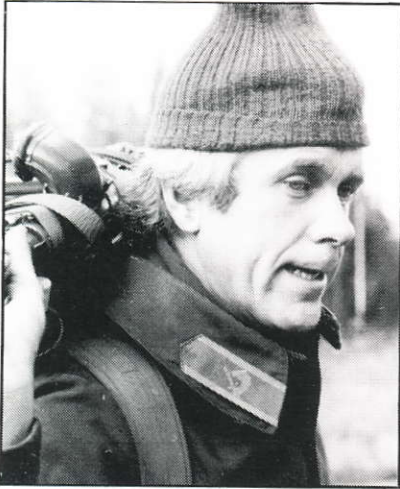
Nr 2 1999 årg 5

Sista uppställningen inför skrotning!

Precis som för oss har den fått en slutsedel runt tån... förlåt vid eldröret!

Från vår ordförande

Föreningen har nu avverkat ytterligare en sommar med öppet hus för allmänheten. Besökarantalet har ökat något jämfört med 1998. Vi ska inför sommaren 2000 tillsammans med kommunen försöka förbättra marknadsföringen runt vår verksamhet för att säkerställa att det blir bättre känt att vi finns till. Fo 63 och kommunen har delat på kostnaderna för de guider som har möjliggjort öppethållande under sommaren. Vi räknar med samma stöd nästa sommar. Under hösten har några ur sty-

relsen deltagit i ett projekt som kommunen driver angående "hållbar turism". I detta forum har vi fått möjligheten att profilera oss ytterligare bland företagare och köpmän i Boden.

Försvarmaktens ominriktning som vi nu står mitt i kommer att påverka oss. Den nya försvarsområdesbefälhavaren, Öv 1 Ulf Nordlander har fått en viss orientering om föreningens verksamhet. I den nyuppstartade MAL-planeringen kommer våra intressen att bevakas. Hur garnisonen skall utformas är för närvarande oklart.

Vi lever vidare inom Trångforsområdet och har under hösten gjort vissa omflyttningar av materielen. Hur framtiden blir kommer att visa sig senast i samband med det riksdagsbeslut som tas under våren och indirekt naturligtvis påverkar föreningens verksamhet.

Årsmötet kommer att avhållas den 26 februari och därefter är inriktningen att år 2000 genomförs i huvudsak som 1999.

Ake Nyman

P 5 Bladet

P 5 bladet är vår medlemstidning. Den utges med två nummer årligen. Utgivningstiden är juni och december månad.

Redaktion

Eilert Gezelius

Info-avd MekB 19.

Tidningens adress är:

Föreningen P 5

Box 9105

961 19 Boden

Tel 0921/68656

Fax 0921/59019

Redaktionen tar tacksamt emot bidrag till nästa nummer som utkommer i juni 2000.

Glöm inte!

Betala in din medlemsavgift i tid. Påminnelseutskick kostar vår förening onödiga portokostnader.

Medlemsavgiften är oförändrade 30:-/år och person. Avgiften sätter du enklast in på vårt postgiro

14 83 97 - 3

Betalningsmottagare Föreningen P 5.

OBS! Ange gärna ditt tidigare medlemsnummer på inbetalningskortet. Det hittar du antingen på ditt medlemskort eller på tidningens adresetikett. Det förenklar vår administration högst avsevärt.

Ett bra motto inför det nya seklet.

Varje medlem skaffar en ny!

Läget hos "skruvargruppen"

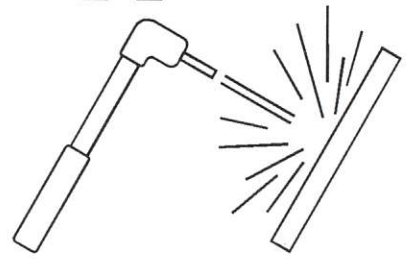
Under det gångna året har det som vanligt hänt en hel del. Det mesta "krutet" i år har varit att försöka färdigställa stridsvagn m/42. Under sensommaren fick vi besked att värntorn typ 3 (strv m/42) äntligen var på gång. Två veckor innan regementets dag "tog" vi reda på vårt torn och monterade fast det i chassiet på en gång. Invändigt i vagnen är det i princip klart, mycket återstår dock, men den stora saken var att vagnen utvändigt såg lika dan ut som för 20 år sedan. Fyra dagar kvar till regementets dag lade vi in högsta växeln och slipade chassiet stålrent, ett arbete som var klart klockan 14.00 fredagen innan, kl 17.00 var den alldeles illröd och vid 20-tiden på kvällen var den åter grön igen!! Framåt för visning lördag morgon, det var knappt färgen var torr när vi "lajnade" upp för regementets dag. Idag återstår en hel del monteringsjobb samt vissa justeringar.

Under hösten har även ett annat projekt startat och det är att bygga ihop en motor till den gamla dragbilen, där återstår även en del jobb i bromssystemet på DAF-släpet.

Som vanligt finns det hur mycket jobb som helst att utföra, men det som nu tar mest tid inom föreningen är att tackla allt som skall bort och hinna rädda det som räddas kan. Stridsvagn 103 C är som sagt snart ett minne blott, i alla fall krigsorganisatoriskt sett, kvar här uppe blir det tre (3) vagnar att beskåda och för nostalgiker något att kunna drömma sig tillbaka vid till svunna tider.

Vi har även ett annat stort jobb kvar att lösa. Det är det förestående motorlyftet i stridsvagn m/74 för att kunna reparera/byta hydraulväxlarna. Arbetet har startat, dock måste vi nu ta oss den tid det behövs men framförallt se till att komma in i en lokal där vi kan fortsätta jobbet, oavsett om det blir vid föreningslokalen eller nere på P 5:s garageområde. Förutom det öppethållande som varit under nio veckor i somras så fortsätter vi att ha visningar vid föreningen och det har sannerligen varit en väldig blandning på de besökare vi haft. Vi kan exempelvis nämna tidigare kompanichefer vid P 5, samlarförening för frimärken, döva pensionärer, lärare vid stridsskolor, ungt handbollslag, soldater inom MekB 19, avgående Fo-bef och många, många fler. En sinande ström som säkert bara utökas i takt med att alltfler upptäcker att vi finns.

Föreningen har nu också fått möjligheten att flytta in fler fordon inomhus, det utrymme vi fått oss tilldelat är den tidigare mob-förrådsdelen i den södra

delen på föreningslokalen. Där har det nu blivit en bra visningslokal som med lite jobb kommer att bli riktigt fin för ändamålet. Det som idag inte går att ställa in i en lokal, som kan anses vara permanent, är de största vagnarna. Dessa flyttas till tillfälliga lokaler under vintern i väntan på vår, islossning och helt nya tider. Föreningen har idag strax under 30 fordon samt ett antal ton med krigsutrustning, vilket icke skall förringas. Det krävs en hel del jobb av många och vi ser gärna att det dyker upp fler för att hålla dessa fantastiska maskiner i körbart skick. Dra er inte för att höra av er till oss i "skruvargruppen". Det kommer alltid att finnas en plåtbit att både skrapa och måla!!

Text Anders Möller

Efterlysning!

Du som är intresserad av att bevara pansarhistorien i norra landsändan och inte är rädd för att få en och annan sorgkant under naglarna...

Hör av dig till Anders Möller 0921-480130. Eller Patrik Borgström 0921-52267. De kan utan någon som helst tvekan se till att du får något att skruva, allt från några kilon till över 50 ton.

Ring och anmäl ditt intresse till någon av dessa två. Vi har bra med arbete -bra med verktyg- och bra med verkstadshandböcker!

Fo-bef:s bråda avslutning

Fo-bef, överste 1 Göran Honkamaa hade bråda tider inför sin pensionering. Almanackan var mer att likna vid en mystack en varm sommardag och än såg vi honom där och än här. Schemat var så tajt, att även kvällar fick tas till för att hinna med allt. Så blev det för Föreningen P 5 när vi på ett enkelt sätt ville tacka honom för allt stöd med en särskild visning.

I stort sett fanns hela styrelsen på plats med Åke Nyman till längst till vänster, därefter i tur och ordning Janne Holmberg, Jonas Larsson, Patrik Borgström, Anders Möller och Göran Honkamaa.

Fo-bef har stött vår verksamhet i Föreningen P 5 ända sedan starten 1992 när vi "lånade" ett par fordon till regementets dag och glömde återlämna dem. Detta med dåvarande regementschefens goda minne, ärendet är nu preskriberat och fordonen finns överförda till vårt museum. Då var allt inte så lätt, telefonerna glödde av upphetsade röster som fick finna sig i att bli kopplade än hit och än

dit, ibland även till helt andra förband i garnisonen.

Det Fo-bef den här kvällen fick se var hur föreningen provisoriskt fått sin lokalfråga löst och vilka överhängande problem vi anade för framtiden. Tilläggas bör, att hade vi inte haft Göran Honkamaa bakom oss i lokalfrågan hade vi med all säkerhet levt vårt liv under presenning idag. Vi har tacknämligt nog kunnat bruka en byggnad på gamla

Pensionär, glöm det. Den enda skillnaden efter den 1/10 kommer att vara klädseln. Almanackan kommer att vara lika fulltecknad.

tygstationsområdet innan Trångforsbron. Vi vill från föreningens sida rikta ett tack till "den nyttigaste personen" i vår Garnison, som under många år stött vår verksamhet. Vi hoppas också att nye Fo-bef skall ha en liknande förståelse för vår verksamhet och vara ett av våra stöd i tillvaron.

Till avgående Fo-bef skulle man kanske skicka en hälsning om trevlig pensionärstillvaro, men med vetskap om hans energi vägrar jag ta ordet pensionär i munnen. Han kommer att ha fortsatt fulltecknad almanacka, var så säkra!

**Text/Foto
Eilert Gezelius**

Kompanichef på besök

Förre kompanichefen på P 5, Torsten Björkerot blev utsatt för en riktig överraskning av sina söner i september månad. Orsaken var att deras far fyllt 70 år i somras och de ville ge honom en speciell födelsedagsgåva. De hade funderat lite i banorna att lura upp honom till Norrbotten för att återse sitt gamla förband. Väl medvetna att de vänt kosan söderut i början av 70-talet och sällan varit upp till norr efter detta. Planerna sattes i verket och snart blev undertecknad invigd med huvudkontakt mot en av grabbarna.

Telefonledes kom vi överens om lite av varje för att fylla en besökseftermiddag, om detta var förstås Torsten Björkerot helt ovetandes. Allt nog: En härligt fin höstdag anlände Stockholms-tåget till Boden C där jag

(Forts nästa sida)

Här ser vi Torsten Björkerot vid sitt "återbesök" nästan 30 år efter att ha lämnat Boden. Han är 70 år idag och vid mycket god vigör.

och Björkerots gamle vapendragare Bengt Davidsson mötte upp. Bengt kände igen sin gamle vapendragare på en gång, men det tog en stund innan Torsten reagerade och insåg att det verkligen var Bengt han hade framför sig. -"Skuggan", tjenare

Två gamla vapendragare från P 5 tiden. Torsten Björkerot till vänster var kompanichef och Bengt "skuggan" Davidsson hans ställföreträdare. Det blev ett kärt återbesök dem emellan.

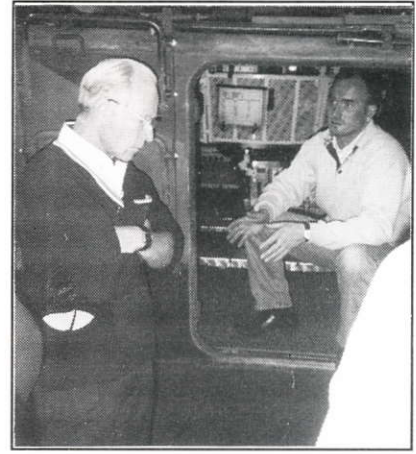
gamle broder kom det spontant.

Vi åkte vidare till Tre Renar för en lunch innan visningsprogrammet startade med besök i Pansarrummet och en del anek-

doter kring de chefsporträtt som hänger där. Vi gick en trappa upp till officersmässen där Torsten intygade att tiden i det närmaste stått stilla. Efter det fick Anders Möller tas vid och berätta om stridsfordon 90 konceptet och vagnarnas olika lösningar. Det är nog långt mellan gångerna den gode Möller får en mer frågvis att lotsa runt. Vi gick över till nya stridsvagnen där frågorna blev minst lika många. Torsten var med sin bakgrund från stridsvagn 41 och senare kompanichef för ett 103 kompani, en mycket väl insatt herre, som hela tiden ställde konkreta frågor om den tekniska utvecklingen.

När den visningen var avslutad gjorde vi en resa 60 år bakåt i tiden och begav oss till Föreningen P 5:s lokaler där vi har allt från stridsvagn modell 37 till modernare skapelser. Här kom många minnesbilder i dagen och mängder av anekdoter

kring de olika vagnarna. -I den där luckan har många fingrar klämts av, sa Torsten och pekade på stridsvagn m/42:s förarlucka. Han berättade också att han fast-

Anders Möller fick en intressant åhörare till presentationen av stridsfordon 90. Här inbegripen i en frågeställning som tarvar viss utläggning.

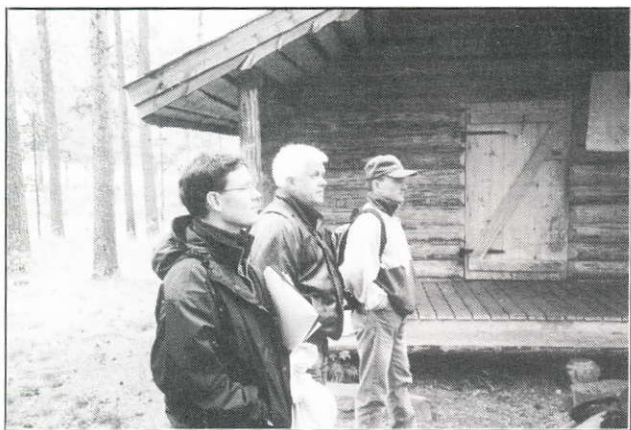
nat med foten en gång när en vagn lade sig på sida i en myrmark. -Då när jag satt fast hörde jag en ropa, ta en yxa och hugg av benet. Dessbättre blev det inget av med amputationen, därför har Torsten på ålderns höst kunnat vara med i flera fem-dagars orienteringar och är för närvarande Skaraborgsmästare i sin åldersklass.

Anders Möller, var guide även här och fick stort beröm av Torsten när dagen var slut. -Du är mycket duktig, både nutid och forntid har du kläm på, mycket bra! I bilen sedan när jag körde våra gäster till Skapa hotellet kom ytterligare beröm över guidningen. -Han var oerhört duktig, den här Möller, berömde Torsten Björkerot och jag kan bara instämma. Vill ni veta något om stridsvagnar, smått eller stort. Ring Anders Möller han har kläm på det mesta!

Jag vill också rikta ett stort tack till Bengt "skuggan" Davidsson, som utan knot ställde upp för att uppleva gamla minnen med en tidigare kollega. Det blev ett hjärtligt besök dem emellan.

**Text/Foto
Eilert Gezelius**

-Vad har ordförande i blickfånget?

Som ni säkert kan se har vår ordförande, mittperson på vänstra bilden fått något högst väsentligt i blickfånget. Anders Möller längst bort och Håkan Stenmark hiterst verkar också ha mållåst på något intressant. Den som gissade på att mat vankades runt knuten var helt rätt ute, eller vad sägs om stekmuurika modell "bauta" som tilldrog sig styrelsens blickar. Vad sysslade nu Åke Nyman, Anders Möller och under-teknad med för konstig övning, som pliktskyldigast stod och inväntade förplägnad ute i skogen och civilklädda dessutom. Jo, det här var ett turistceminarium vi övervakade. Bodens kommuns näringslivsstiftelse hade sammankallat alla i Bodens kommun som på ett eller annat sätt hade verksamhet riktad mot hitresta turister. Därav fanns Föreningen P 5 på plats, som under barmarkstiden har dels öppet för besökande och dels gör en del köruppgifter. Ni har tidigare läst i P5 bladet, att föreningen varit med vid två omgångars inspelning av Ronny Erikssons Bondångerprogram, där vi faktiskt inte var statister utan hade ledande roller i respektive avsnitt. Under året har det inte varit några TV-inspelningar, men väl lite teaterverksam-

het trots allt. Magnus Qvist, Patrik Borgström, Jonas Magnusson och några till var engagerade med fordon i revy-riksdagen som gick i Boden. Där hade till och med Bosse Parnevik åkt uppsutten på Ikv 103 genom Boden.

Åter till turistceminariet. Anledningen till dessa träffar har varit att lära av varandra och upptäcka vilka stora resurser som finns i vår kommun inom turistnäringen. Det kan egentligen erbjudas allt från stridsvagnsuppvisningar till att meta abborre i älven. Däremellan finns i stort sett allt representerat med hundspann, Vilda Västern, bad och överlevnads-träning. Vitsen är bara, att få de olika arrangörerna att samarbeta. Vi skall alltså inte uppfinna hjulet igen. Förhoppningsvis skall det här utmynna i en rejäl turist-satsning framledes. Boden är och har en världsunik resurs i sin tradition som militärstad under hela 1900-talet. De går inte att flytta på och det finns ingen motsvarighet på någon annan plats i världen. Med det som nav i mitten, så är det för andra att snickra till passande tårtbitar och fylla hela bakelsen.

Text/Foto Eilert Gezelius

(H)julens fotogåta...?

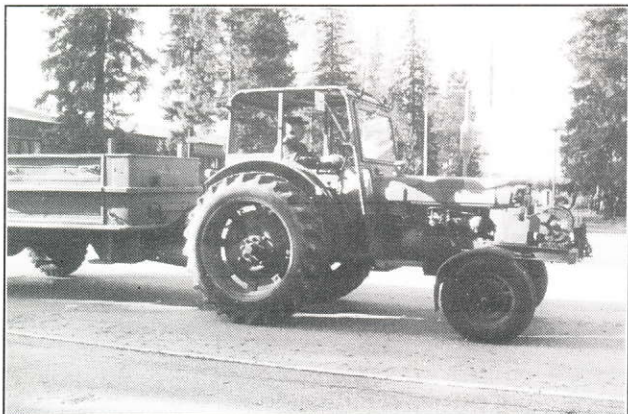
En bild av något i en "pressad" situation. Vi vill ha reda på följande spörsmål.

- A) Bilmärke?
- B) Årsmodell?
- C) När hamnade fordonet i denna pressade situation?
- D) Vem körde det som for över?
- E) Var skedde det?

Flest rätta svar belönas med en tjugig penna utan fodral med regementets tryck! Skicka in till P 5 Bladet, Box 9105 961 19 Boden.

Föreningsuppdrag vid Honkamaas muck

De flesta vet idag om att överste 1 Göran Honkamaa "muckade" den 30 september 1999 efter dryga 41 år i militär klädsel. Vid en chefsbytesceremoni utanför stabsbyggnaden arrangerades en fordonsparad som i mångt och mycket skulle spegla försvarsmaktens fordonsbestånd under hans tjänstgöringstid. Föreningen P 5 blev naturligtvis delaktig i den paraden då vi har ett fordonsbestånd som överensstämmer med dessa intentioner.

Janne Gällman var föreningens chaufför på den hederliga hjultraktorn vi infanterister har så många minnen ikring.

Det blev en speciell dag, inte bara för avgående Fo-bef Göran Honkamaa eller pågående Ulf Nordlander. Bara timmen innan hade ÖB vid en presskonferens aviserat att alla staber skulle läggas ned sommaren 2000 för att uppstå i en mindre militärdistriktsstab. Därför var det med blandade känslor både civila och militärt anställda stabsfolk fanns på plats. Det här var nog sista gången de bevittnade ett Fo-bef byte i Bodens garnison. En tradition som annars varit levande ända sedan Bodens fästning växte fram i början av detta sekel.

Bandvagn 202 är icke heller obekant. Jag kommer ihåg när man plockade bort varvtalsregulatorn och kom upp i mellan 60-70 km/tim, då gick det "varskott" fort i terrängen.

Allt nog, hur det blir med den militära ledningen i Boden får vi säkert återkomma till i framtiden.

Idag var det chefsbytesceremoni och efter ett antal avlämningar, ett flertal marscher och militära traditioner var det dags att brumma igång en mindre historisk fordonsparad. För att återknyta till äldre tid hade vi placerat en högst vanlig hjultraktor

Efter att ha åkt uppsutten på Ikv 103 såg man ut som efter 15 ronder mot Mike Tyson. Det var alltid med viss bävan man hade samövning med P 5, blåmärkena kunde sitta kvar i flera veckor.

först i spåret. Förare var Janne Gällman, som var med i den här branschen långt innan "snedstreck" kom i förbandsnamnet. Det var med andra ord ett riktigt "tofsfordon" som fick åka i täten. Måntro vad Gunnar Johnsson skulle sagt om han funnits på plats. En bandvagn 202 kom också puffande, även det kan vi väl klassa in i samma bransch. Men sedan var det dags för en Ikv 103, ni vet den där lilla understödsvagnen som vi urbota infanterister blev terroriserade med i olika samövningar med P 5. När inf samövade med pansar, då fick vi klänga omkring uppsutta på Ikv 103 och sedan gällde det att hålla i sig för alla tyglar, ty hade inte en Ikv
(Forts nästa sida)

tidigare klarat 50 knyck över ett krondike, så kan jag försäkra att de i alla fall försökte när infanterister skulle åka uppsuttna på bakpansaret. I kön på paraden kom lite modernare fordon vi vant oss att se sista tiden. Att Göran Honkamaa uppskattade den här lilla paraden var inte att ta miste på och för er som inte vet det ännu, så hamnade han inte alltför långt bort från militär verksamhet efter avgången. Han är numer Fortverkschef i Boden och

har så att säga ett finger med i spelets fortsättning. Från Föreningens sida tycker vi det känns tryggt. Ni medlemmar bör ha i åtanke att Honkamaa gjort otroligt mycket för vår förenings fortlevnad. Han har ofta sträckt ut en hjälpsam hand och det tackar vi särskilt för och önskar fortsatt gott samarbete gentemot hans nya tjänst.

Text/Foto Eilert Gezelius

Föreningsuppdrag vid 375-års jubiléet

Regementets dag på MekB 19 var i år förstärkt genom det 375-års jubileum som genomfördes. Huruvida det var rätt att fira 375 år eller inte kan vi tvista om. Men faktum är, att enligt militära traditioner skall ett förbands historia räknas från tiden det fanns en chef och tjugo rullningsförda soldater. Det var 1552 när Matts Törnes fänika uppsattes, vilket innebär att regementet egentligen skall fira 450 års jubileum år 2002. Och dit är det inte särskilt långt, vi kanske skall dra upp planerna redan nu?

Övre bilden. Bandvagn 48 är regementets och svenska arméns första översnöfordon. Här framförd av Lennart Wanhatalo. Nedre bilden visar föreningens uppställningsplats med intresserade åskådare.

All anledning att vara nöjd hade Mikael Svartz, som har hundratals skruvartimmar bakom sig för att hålla vagnparken på rull. Här tar han igen sig efter fullbordad körning.

Hur det nu än är med den saken arrangerades ett förstärkt regementets dag 1999 och nu gällde det starten från första regementsbildningen 1624. Den blev förstärkt med Smålands karoliner jämte fyra husarryttare samt och inte minst föreningen P 5:s medverkan. När morgonen kom kände man sig som om man vart med alla de 375 åren och spegelbilden motsade inte den uppgiften. Vad som dock inte varit med lika länge var den något mindre fordonsmarschen som nu mer gick ut på att spegla

(Forts nästa sida)

olika decennier i vår historia. Självklart var en hjultraktor på rull. Givetvis även bandvagn modell 48, som var regementets första översnöfordon. Lite mer buller i lådan blev det när olika bandfordon rullade fram, Ikv 103, Pbv 301, stridsvagn 103 m.fl. Den sistnämnda försökte sig på lite kopplingbroms, vilket fick argusögonen riktade mot sig. Åskådarleden var aningen tät så det var tajt värre utanför kanslihuset. Allt nog, paraden gick osedvanligt raskt och duktig speaker var Hans Fredriksson från utbildningsbataljonen. Han hängde med bra i det uppskruvade tempot. Allt sedan 1992 har våra parader med gamla stridsfordon blivit ett stående inslag vid regementets dag. Det här är ett fungerande koncept som säkert kommer att leva kvar under överskådlig framtid. Eller så länge vår "skruvargrupp" orkar ta ett antal sömnlösa nätter före för att få "skrotet" att rulla. Vi övriga i fören-

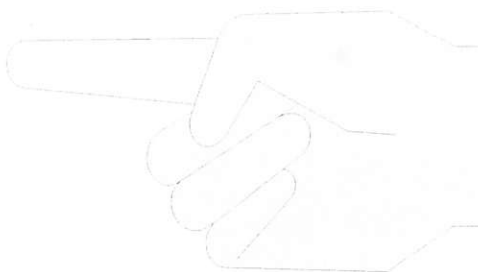
Stridsvagn 103 föraren försökte sig på en kopplingbroms, men fick argusögon på sig från flera håll.

ingen P 5 bör ha i åtanke, att utan våra duktiga skruvare skulle det här vara svårt att hålla igång. De gör en makalös insats för glädjen att få köra några minuter vid olika förevisningar. -Heders!

Text/Foto Eilert Gezelius

ÅRSMÖTE

FÖRENINGEN P 5

Lördag den 26 februari 2000

kl 15.00

Plats EX-huset på MekB 19

*Årsmötesförhandlingar

*Vi kommer att visa film

*Du kommer att få se en bildkavalkad över hela regementets historia.

Efter årsmötet kommer vi att spisa lite mat och ha en mässofton.

Vilken mäss det blir beror på antalet deltagare.

- Var vänlig meddela ditt deltagande till sekreteraren Eilert Gezelius på tel 0921/68656 eller 070/5394409. Alternativt 0921/13478.

E-mail: eilert.gezelius@mekb19.mil.se

FÖRE 16/2 2000

Alla medlemmar hälsas välkomna!

-Hur "pansaret" började här uppe!

Om det är P 1, P 2, P 3 eller P 4, som kan ta åt sig äran av att ha lagt grunden till P 5 i Boden, ja därom må de lärde tvista i en historieintresserad framtid.

Emellertid deltog redan under höstfälttjänstövningarna 1954 i Dalarna en Centurionpluton ur P 2, dvs fem stridsvagnar av beteckningen 81, detta för att utvärdera hur dessa klarade "norrländsk" terräng. Plutonen stod under befäl av löjtnant Putte Norrell och när jag träffade honom mot slutet av övningen utanför Säter var han överraskad att de tunga stridsvagnarna hade så goda möjligheter att operera i sådan terräng. Det är möjligt att denna "Dalamanövers" positiva resultat bidrog till beslutet att sätta upp ett pansarförband i Boden.

START I SKÖVDE

Utbildningen för det blivande P 5 krigsförbandet påbörjades nämligen redan våren 1955. Då kommenderades efter frivilligt åtagande ett antal befäl ur pansartrupperna till P 4 för att tjänstgöra 1955-1957 vid ett 81-kompani. De värnpliktiga var uteslutande från Norrbotten och Västerbotten. Det sista av dessa kompanier, det som ryckte ut i mars 1957 fullgjorde sin avslutande vinterutbildning i Boden-området och avrustades på dåvarande I 19. Befälet övergick sedan omedelbart den 1 april till det nyuppsatta P 5, vars chef blev överstelöjtnant K H Bergh.

PERSONAL

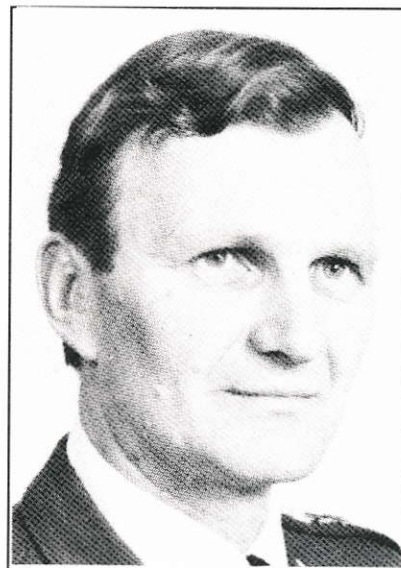
Den 1 april eller strax därefter kom en del ytterligare befäl till P 5 utöver de "P 4:ingar" som redan fanns på plats. Många av dessa blev neutraliserade norrbottningar och kvarstannade i Boden. Näm-

nas bör Göte Jutfjord, Lennart Olofsson, Åke Bäckström, Rolf Karlsson, Bertil Berkfors, K-G Olofsson, B Larsson och C G Pettersson. En stor del av de som anlände detta pionjärår var från P 3, som den 1/4 -57 slogs samman med I 8 till I 10 i den första "Mälarkarusellen". Många av dessa P 3 officerare ville fortsätta inom pansarförbanden och de valde då att flytta till P 5 i stället för att bli infanterister. P 1:s inledande ansvar för P 5 låg bland annat inom personalsektorn, det dåvarande underbefälet hade sina stater där.

HÅRT I BÖRJAN

Alltnog, det kostade mycket arbete att lägga ihop 1+2+3+4 för att få 5. Kungliga Norrbottens pansarbataljon förde en kärv tillvaro i början. Servicen var naturligtvis mycket sämre i början. Tag bara som exempel upptankning. Den sköttes av en (!) pump på två kubikmeter utanför förvaltningsbyggnaden. Reparationer utfördes i en tältverkstad innanför fredsstängslet på Rödberget och vid Råbäcken fick brandsprutor direkt från älven svara för spolning. Övningsfältsfrågan "löstes" av terrängen vid Råbäcken ty något Tåme fanns inte då. Låt mig här tillfoga att befäl och trupp vid det tidiga P 5 gjorde ett jättejobb med att bland annat avverka skog för att skapa något som sedermera blev Södra Skjutfältet.

Något som var bra var personalläget. K H Bergh förde en mycket personligt färgad och effektiv rekryteringsrörelse. Det var ju heller inte så svårt för oss befäl att flytta på sig under slutet av 50-talet som det är nu.

Stig Barke, P 5:s bataljonschef åren

STORA KRAV PÅ STRIDSVAGNARNA

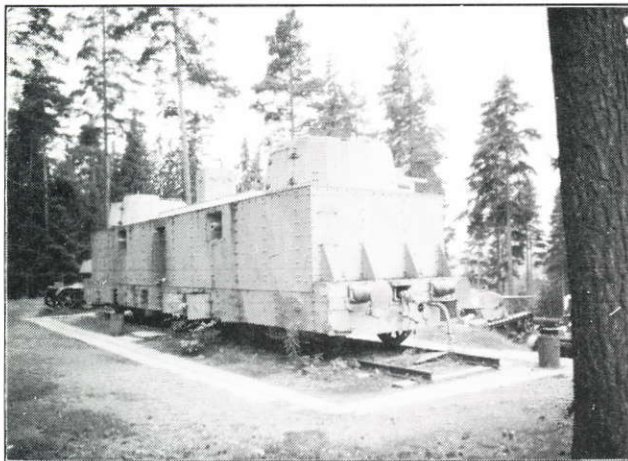
De stridsvagnar som 1956 klarade närmare 50 graders hetta i det andra Israelkriget skulle nu klara 30 graders kyla i Norrbotten året därpå. Det enda som egentligen krånglade en del var de komplicerade gyrona. Det första stridsfordonet för pansarskyttet var Pbv 301, som var en ombyggd stridsvagn m/41 och kom några år in på 60-talet. Den passade inte så bra här uppe som efterföljaren Pbv 302. Men den gav goda erfarenheter och var trots allt ett stort steg framåt. Den första infanterikanonvagnen vid P 5 var Ikv 103 som blev långvarig i tjänst som ett viktigt komplement till Norrlandsbrigaden. Men det krävdes mycket arbete och inte minst sammanhållning för att hålla vagnparken rullande och utbildningen effektiv. Det tidiga P 5 befälet gjorde en stor insats, de byggde upp och grundlade verksamheten. Vi känner ett stort ansvar för att förvalta det arvet.

Stig Barke övlt

Pansarhistoria i Finland

Det är inte bara vi i Föreningen P 5 som låter pansarhistorien leva vidare. I finska Parola finns också en motsvarighet som Göran Hasselgren besökt och tagit lite bilder vid. De äldsta fordonen som finns är från 1918 och av förståeliga skäl är det mycket ryskt och tyskt pansar som finns uppställt.

Vi låter här Görans bilder och förklarande texter tala om sig, mycket nöje!

PANSARTÅGETS KANONVAGN

Denna historiska kanonvagn byggdes på Viborgs mekaniska verkstad 1914. Den har deltagit i alla krig i Finland sedan inbördeskriget, där vagnen användes på de "rödass" sida. Det har också berättats att den fungerade som kommando och ledningsvagn för de "rödass" befälhavare Kaljunen. Vagnen väger 60 ton och beväpningen bestod av två 76 mm kanoner och sex Maxim-mg.

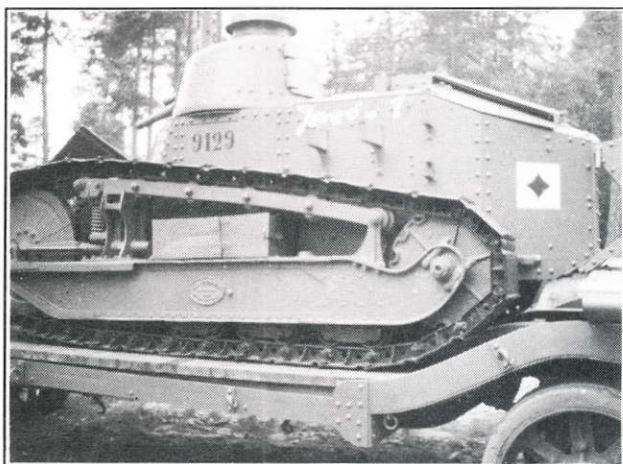

En del av de vagnar som är uppställda har sina tydliga spår från kriget. Exempelvis som denna T 28 som fått en träff i tornet. Det här är ett krigsbyte från Lähdesektorn vid Summa. Den kallades populärt för "postvagnen" på grund av sin siluett. Jägarkaptenen A Räsänen använde just den här vagnen som kommandovagn och deltog bland annat i de hårda striderna vid Tuulosjoki. Beväpningen var 76,2 mm kanon, bepansring 12-30 mm, topphastighet 30 km/tim, motor 500 hkr.

T 34 SOTKA

Det här var ryssarnas trumfäss under andra världskriget. Den första vagnen som finländska trupper anskaffades var vid anfällsskedet mot Svir. När undersergeant Lauri Heino i samarbete med några pionjärer kom över vagnen från ryssarna. Heino blev sedan förare och gick i spetsen när vägen mot Karhumäki skulle öppnas. I Proventsa körde helt enkelt Heino över en fiendlig kanon och förvärvade sig bland annat Mannerheimskorset. Vikten var 27 ton, beväpning en 76,2 mm kanon. Motor 500 hkr diesel och bepansringen var 13-50 mm. T 34 Sotka fanns även med förlängt eldrör.

RENAULT

Finska försvarsmaktens första pansarfordon var en Renault vagn som inköptes 1919. Det var på order av riksföreståndaren, dåvarande generalen vid kavalleriet C.G Mannerheim som den 15/7 1919 grundade pansarregementet. Motorn var en 4-cylindrig och på 38 hkr. Vikten var 6,5 ton och den kunde prestera en hastighet på 7,5 km/tim. Beväpning 37 mm Puteaux kanon alternativt även en Hotshkiss. För att rikta elden var man tvungen att vrida hela vagnen. Besättningen var vagnchef plus förare. Finland köpte in 32 vagnar varav 14 var kanonvagnar och 18 maskingevärs-vagnar. Samtidigt som Renaultvagnen inköptes skaffade man även Latiltraktorer med släpvagnar. Den Renaultvagn som syns på bild är uppställd på en sådan släpvagn. På detta sätt kunde man snabbare flytta Renaultvagnarna längs landsvägen. Känner ni igen syndromet från våra moderna tidevarv?

Tåmebilder från tidigt 60-tal

Ett antal bilder visar här hur det såg ut på Tåme skjutfält i början av 1960-talet. Man kan med fog säga att området utvecklats den sista 40-årsperioden.

Bildtexter:

Bild 1 Lägervakten. Bild 2 Underbefälsförläggningen. Bild 3 Officersförläggningen. Bild 4 Garageområdet. Bild 5 Brandboden, Smedjan och Teodolithuset. Bild 6 Drivmedelsanläggningen. Bild 7 Markkörvärn

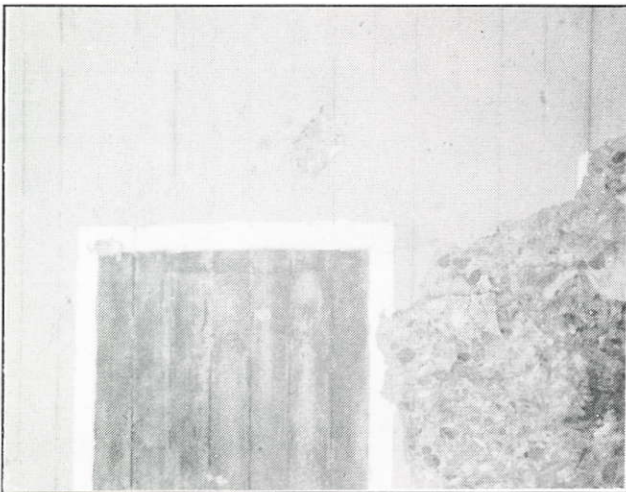
Väldokumenterad P 5 historia

Jag har nämnt det vid flera tillfällen i P 5 Bladet att P5:s historia är väldokumenterad både i skrift och bild. Trots det dyker det upp ur skattkistorna någon bild här och någon handling där som bringar klarhet i de första viktiga åren. Glad blev jag i vart fall när fyra bilder dök upp där man med kamera i hand dokumenterat sönderskjutna mål i Tåme. På baksidan av bilderna finns det angivet att samtliga är tagna i mars 1960, alltså snart 40 år sedan. Vem som fotat vet jag inte, bilderna fanns med i ett kuvert med lite andra handlingar som tydligen kommit fram vid någon storstädning

och som grundlig storstädning ofta bedrivs så återfanns de i en returpappercontainer utanför kanslistugan på MekB 19. Skäms på de som slängde handlingarna och tur att jag själv var på väg dit med några ovidkommande papper och fick syn på något misstänkt.

Till alla er som storstädar och tror att ni hittar en massa skrot, låt någon med intresse för gammal historia först få studera vad det handlar om. Vår historia skall för bövelen inte hamna bland returpapperskräp.

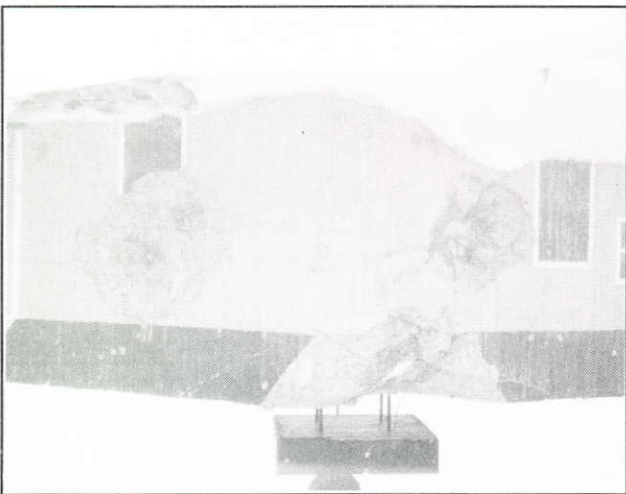
Eilert Gezelius

Sönderskjutet värn på Tåme mars 1960 område 1

Sönderskjutet värn på Tåme (högra värdet) mars 1960 område 3

Sönderskjutet värn Tåme mars 1960 område 1

Sönderskjutet värn Tåme mars 1960 område 1

VARNING !

För att inte fler historiska dokument och bilder skall försvinna på samma sätt som dessa ovanstående foton. Vill jag uppmana ER att söka samband med Föreningen P 5. Adressen är Box 9105 961 19 Boden. Vill ni nå varningens utfärdare ring dagtid 0921/68656
Eilert Gezelius

Lumparminnen från 1962

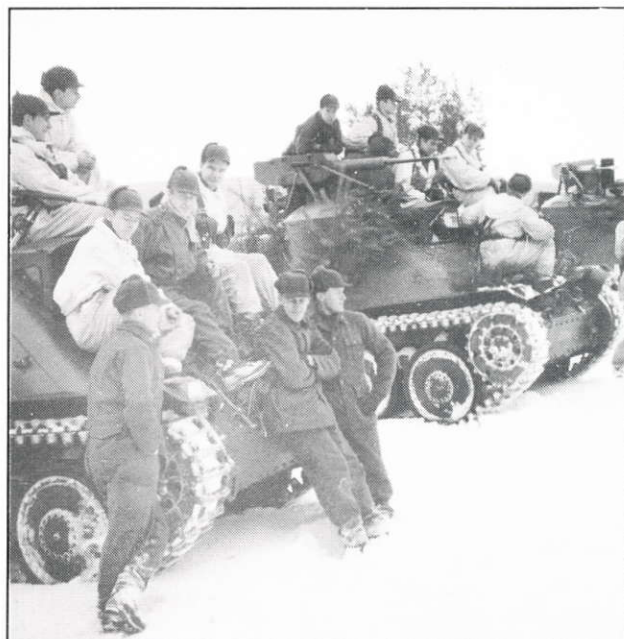
Vid ett besök på vårt truppserviceförråd visade Stig Andersson dessa bilder från sin värnpliktsutbildning 1962. När han rykte in på P 5 var han uttagen till KP-bil men efter en tid blev killarna omskolade på Pbv 301. Stig har kvar fyra lumparbilder som du ser här på sidan. Han kommer bland annat ihåg kaptenen Smith som kompanichef, och en sergeant som gick under beteckningen "Tarzan", som enligt samstämmiga uppgifter var fenomenalt bra tävlingssimmare, därav kanske namnet. Stig minns även en duktig orienterare

som hette Jonsson, det torde ha handlat om Arne Jonsson, som var i elitklass. Bland sina värnpliktskompisar kommer han ihåg Bror Jaktlund från Burträsk och där ringde en klocka för undertecknad. Bror var en av Sveriges bästa Formel Vee åkare på isbana. Tänk er bara att köra öppen racingbil med 32 mm långnabb på isbana, så fort man vred på ratten var det som att stoppa in näbben i en hagelsvärm, fråga mig för jag har provat på. Dessutom åka öppet i 30 graders kyla, vilka tok vi var!

Eilert Gezelius

Här ser vi Stig längst till höger på övre bilden och i förarposé på den nedre. Stig jobbade sedan i nära 30 år på Lv 7:s förråd i Luleå innan han kom hit till Boden där

han ännu är kvar. Utan överdrift kan man påstå att han släckte lyset på Lv 7 i Luleå när han som siste man överlämnade nycklarna till Luleå kommun

En har vi identifierat!

I förra P 5 bladet hade vi en bild på två P 5 soldater vi önskade hjälp med att identifiera. Han till vänster på bild har vi med läsekretsens hjälp lyckas spåra till Martin Hartman, pansarskyttesoldat från Byske. Han var son till konstnären Lorens Hartman i Byske och själv utbildade han sig då till urmakare. Bilden är tagen 1961 eller 1962 vid en julfest för kvarvarande soldater vid garnisonen. Det vi trodde, att bilden hade något med handboll att göra var däremot helt fel. Orsaken till detta var att den återfunnits i BBK:s arkiv av Ralf Näsval.

Eilert Gezelius

-Vem är på bild?

Den här fotografin på två pansarsoldater har återfunnits av Ralf Näsval i BBK:s samlingar av bilder. Leke helt oroligt är att de kan ha varit aktiva i handboll eftersom P 5 hade ett duktigt lag i handboll under slutet av 50-talet. Den som vet något eller känner igen grabbarna, var vänlig och kontakta Eilert Gezelius, Föreningen P 5, Box 9105, 961 19 Boden eller ring 0921-686 56. Till den som först kände igen gatan kommer vi att skicka ett fint pris med pansarutrustning.

Gamla härliga bilder

Lennart Hiller har i sina gömmor återfunnit två bilder från 1960. Du ser dem till höger på sidan. På den övre bilden sitter majoren H Hård, Pansarinspektören Malcom Murray, K H Bergh, Bernt Hasselrot och något skynd längst ut Sten Millqvist.

På den nedre bilden avtackar K H Berg dåvarande pansarinspektören Malcom Murray och vad var väl mer passande än en hel renkrona monterad på sköld. Vi tackar Lennart Hiller för att han hade Föreningen P 5 i tankarna och sände oss bilderna. Vi uppmanar även ni andra ute i "förskingringen" att låta oss ta del av ert material. Varje bild, varje handling, varje berättelse fyller i viktiga pusselbitar i den viktiga historien kring förbandet P 5.

Eilert Gezelius

Bosse Parnevik åker föreningens limousin

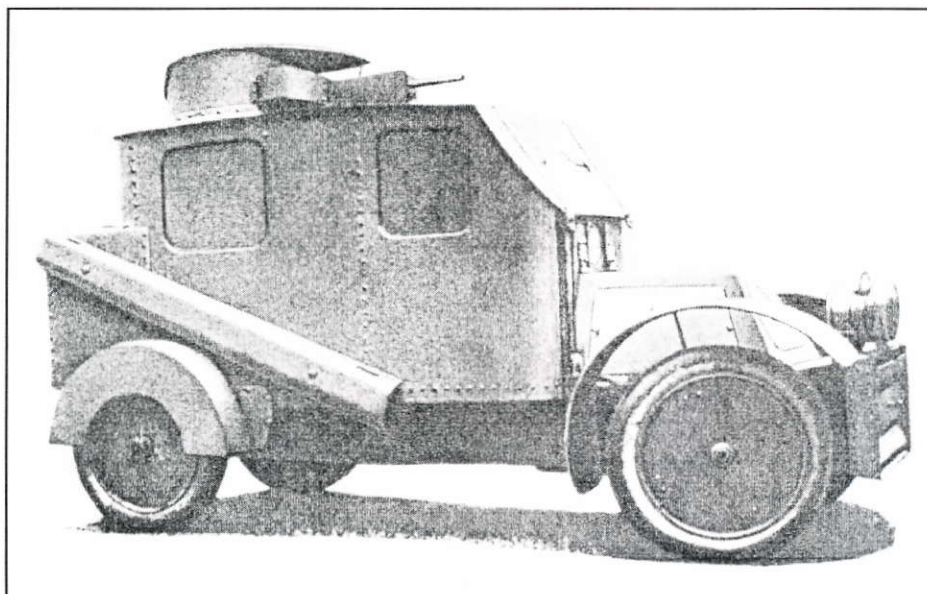

Vid årets arrangemang kallat Revy-riksdagen, som genomfördes i Boden fanns riktigt storfrämmande på plats. Artisten, imitatören Bosse Parnevik som glatt oss i så många år med sina träffsäkra "gubbar" fick nu chansen att åka ett av våra föreningsfordon, en Ikv 103 med Anders Möller som förare. Bilden är ingen direkt höjdare, Möller som ordnat fram den

skrev en bifogad lapp. -Gezze, du får väl göra som Michael Jackson! Med det menar han förstås att ljusa upp ansiktet på Parnevik. Vissa saker är möjliga och vissa omöjliga, något mer Michael Jackson än så här går inte att prestera. Bosse Parnevik är tvåa från vänster, bara så ni vet!

Gammalt fordon

Ett av de äldsta stridsfordon jag hittat på bild är denna ryska variant av "Kp-bil". Den är daterad till 1906 och vikten var 2 ton med tre mans besättning plus fyra stridsoldater uppsuttna. Längd 4,10 m bredd 2,10 och höjd 2,70 m. Topp hastighet 24 km/tim och en aktionsradie på 11-12 mil. Den kunde klara en sidlutning på 25 grader. Den var försedd med allhjulsdraft, beväpning 8 mm ksp.

Hårdingar från Amerika?

Den här bilden togs vid inspelningen av Al Capone, här har du ditt liv... Tanken är god men BD skylten på bilen avslöjar att det handlar om Norrbotten och närmare bestämt en kvarstannad bodensare från vintern 1939.

De som ställt upp sig in för kameran är Ingvar Nygren längst till vänster. Han är fortfarande Boden trogen och har varit under årens lopp något av egenuppfinnare. Självtänkt jag bland annat hans hemmagjorda EPA-traktor där han monterat två växellådor låsta på ettans växel sammanbundna med en axel. "Farkosten" blev så råstark att den kunde gå rakt upp för husväggarna, trots att motorn bara var en Saab tvåtaktare. Nummer två från

vänster är hans lillebror Alvar Nygren, som blev vådaskjuten under sin rekryttjänst utanför Armasjärvi. Han avled ett halvår senare i sviterna från den skadan. Nummer tre av grabbarna i hatt

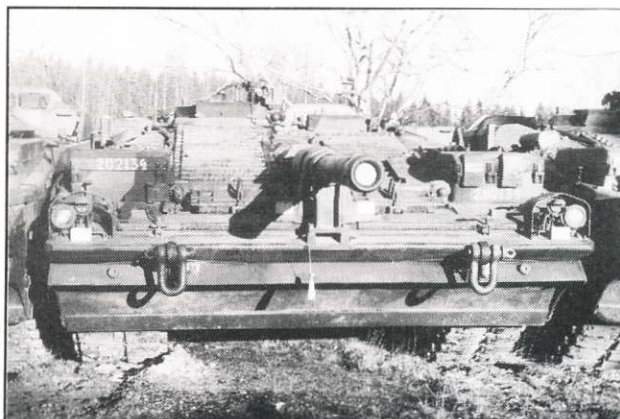
heter Einar Johansson, som jag tyvärr inte vet så mycket om. Desto mer vet jag om beväringen längst ut till höger, det är nämligen min far varifrån bilden mycket riktigt härstammar från.

Konstruktören och hans verk

Sven Berge som vi ser på bild här nedanför var konstruktör till vår svensbyggda Stridsvagn 103 eller S-vagnen som den kom att heta i folkmun. Dess historia börjar redan i slutet av 50-talet. Och den avslutades för norra militärområdet hösten

1999 när mobförrådsvagnarna kördes ut och ställdes i väntläge på gamla tygstation vid Trångforsbron i väntan på ett bittert öde, eller "nödslakt" kanske vi skall säga. Men historien om S-vagnen kommer inte att dö, vi i Föreningen P 5 har efter underhandlingar erhållit två stycken till vår verksamhet. Så till alla nostalgiker, Lars Gyllenhaal med flera. Vi har ett par vagnar ni kan få känna och klämma på! Dessa skall vi vårda ömt och visa upp vid olika tillfällen. Deras öde är betydligt hyggligare än vad deras kusiner råkade ut för som radades upp i höstas. **Eilert Gezelius**

P 5 ett fruktat handbollslag

P 5 hade under slutet av 1950-talet ett handbollslag som lät tala om sig. De stora segrarna kanske uteblev, men i gamla pressurklipp kan man läsa att hade övriga lag i Norrbotten samma kämpaglöd då skulle länet ligga i topp i riket. Jag skall här återge vissa delar ur pressens bevakning från den här epoken.

NK oktober 1957

P 5 överraskade slog både BBK och F 21 inleder sport-skribenten. Därefter följer texten. P 5 blir bara bättre och bättre. Laget har blivit mer samtränat, men spelet byggs lite för mycket på Uno Hällkvist. När han i finalen mot Hornskroken fick en effektiv överrock ledsnade han och hela P 5:s spel föll samman. Målvakten Söderström gjorde flera fin-fina räddningar och hade ett härligt fighterhumör. Backarna täckte upp fint men sköt sämre. Hällkvist var nummer ett i laget. P 5 kommer säkert att göra en fin insats i serien. En härlig sammanhållning är det i gänget i vart fall. P 5 besegrade BBK med 11-8 i en match och F 21 med 8-7, trots att F 21 varit i ledning med fyra mål! Däremot förlorade man i finalen mot Hornskroken med 9-5.

NSD november 1957

P 5 gjorde 26 mål på IFK Kiruna, Uno Hällkvist stod för 11 av dessa. Så skriver NSD i november -57 efter att P 5 besegrat IFK Kiruna med siffrorna 26-15. I referatet kan man också läsa att Hällkvist haft en mindre framträdande roll i första halvlek men dominerat fullständigt under andra halvan. -När han väl skjutit in sig åkte bollarna i nät från såväl vänster som höger sida. Söderberg i målet vad på honom ankom och backarna Bertil Berkfors och Olle Thörnqvist slet

uppoifrån. Kedjorna var jämna med sju mål för A trion och åtta för B trion. Laget har en verklig talang i centerforwarden Bengt Pettersson, som kan komma att bli något alldeles extra när han fått rutin. Utan tvekan kommer det här laget att bli en mycket stor konkurrent till Kiruna BK om seriesegern och alldeles ofarligt kommer inte P 5 att vara i DM spelet. Målskyttar P 5, Uno Hällkvist 11, B Pettersson och Helge Renander 4 vardera, Rolf Karlsson 3, Gunnar Johnsson 2, Wilhelm Jentzén och Kjell Rehnström ett vardera.

NSD november 1957

P 5 föll efter paus. Så inleddes referatet efter P 5:s förlust i DM mot F 21. I övrigt skriver man följande. Uno Hällkvist var planens dominerande spelare. Snabb och fint spel och så kan han skjuta som få. P 5 visade upp ett mycket snabbt spel. Deras spelstil kommer att slå i Norrbotten så småningom. I övrigt medelmåttiga insatser där dock Olle Thörnqvist höjde sig en del över de övriga i laget. Pelle Holm dömde matchen och visade ut Olle Thörnqvist P 5 och Sven Mallander F 21. Målskyttar P 5, Uno Hällkvist 8, Helge Renander 3, Wilhelm Jentzén 2, Olle Thörnqvist, Rolf Karlsson och Kjell Rehnström ett vardera.

NK november 1957

Efterverkningarna av bataljen i Kiruna får nu sitt efterspel

P 5 var ett fruktat lag och mest fruktad var Uno Hällkvist som för det mesta var P 5:s bästa målskytt.

skriver tidningen och fortsätter. P 5 kommer enligt vad vi erfar, att protestera mot att förbundsledamoten Tage Lagerkvist tilläts döma seriematchen i Kiruna mellan BK och P 5. Lagerkvist spelar aktivt i IFK Kirunas A lag som deltar i samma serie som P 5. Det kan inte vara rätt säger man i P 5 laget, att låta en domare från en konkurrentförening vara rättskipare i en viktig seriematch. P 5 fick för övrigt flera av sina spelare skadade i bataljen. Uno Hällkvist fick två tänder mindre i garnityret, en av spelarna en spräckt njure och ytterligare tre spelare ådrog sig mer eller mindre svåra skador.

NSD januari 1958

Mål i slutskedet gav P 5 seger! Så rubriksätts artikeln när P 5 och IFK Kiruna gör upp om seriesegern i Div IV. P 5 var tvungen att vinna matchen för att få kontrakt med Div III. Efter en mycket spännande och målrik match kunde P 5 i slutsekunderna avgöra till sin fördel med siffrorna 25-24. Vid ett oavgjort re-

(Forts nästa sida)

sultat hade segern gått till Kiruna BK. P 5 vann först och främst på sin kondition, vilket också märktes av på deras tempo. IFK spelade för långsamt och hann inte med vid P 5:s snabba rusher. P 5 hade nu liksom förr sin bästa spelare i Uno Hällkvist, som framför allt i första halvlek spelade första fiolen. I den andra blev han mer hårdmarkerad vilket också kom att märkas i målprotokollet. Försvaret hade sin bäste i Rolf Karlsson. Målgörare P 5, Uno Hällkvist 9, Bengt Pettersson 5, Rolf Karlsson 4 mål, Gunnar Johnsson 3, Helge Renander 3 mål, Wilhelm Jentzén 1 mål.

NK januari 1958

Samma seriefinal refereras även i NK men där har man lite annorlunda text. Matchen i Kiruna blev hetsig, hafsig men ytterst spännande och avgjordes först när det återstod 15 sekunder. Då stod det 24-24 och en IFK:are gjorde ett inkast som inte utföll bättre än att P 5:s Uno Hällkvist fick bollen och hans passning förpassade Bengt Pettersson i nät. För P 5 stod serie-segern på spel, i ivern och nervositeten (?) blev spelet därefter. Något taktiskt spel existerade inte och det enda metodiska som förekom var att skjuta i tid och otid. Segern var emellertid rättvis och vi kan möta P 5 i Division 3 nästa säsong.

NSD januari 1958

En handbollblixt genomfördes i Boden där Hornskroken var arrangör. I NSD:s referat efter matcherna skriver man följande. P 5 har ett laghumör som de övriga lagen bör avundas. Varje man ger allt han har och eventuella tekniska kunskaper som vissa mannar saknar hjälps upp av fighterglöden. Det är P 5:s käm-

pahumör vi skulle vilja se hos andra div III lag. Då skulle Norrbotten toppa allt. Bästa spelarna var nu som vanligt Uno Hällkvist och fin-fine linjespelaren Bengt Pettersson. Lagets strycka ligger för övrigt i jämnhet.

NSD oktober 1958

P 5 laget gick på en ordentlig mina mot F 21 när säsongdebuten i Div III drog igång i I 19:s gymnastiksal. Förlusten blev svidande när F 21 vann med 38-12 och i NSD löd referatet som följer. Matchen var hyfsat snabb för att vara så tidigt på säsongen, åtminstone vad gäller det gästande F 21, synd bara att P 5 bjöd så dåligt motstånd. Matchen blev aldrig spännande, därtill var F 21 för överlägsna. P 5 körde mest ett meningslöst kastade fram och tillbaka nere vid linjen och lyckades aldrig, eller åtminstone sällan, bryta igenom det starka motståndarförsvaret. F 21 hade det däremot tacksamt mot det svaga P 5 försvaret, som mest av allt liknade ett säll. Per Ackelid i målet var ojämn och backarna rent bedrövtligt svaga. Inte heller de båda kedjorna var särskilt lyckade. Särklassigt bäste forward var Bengt Pettersson i A-kedjan. Målgörare P 5, Uno Hällkvist 3, Bengt Pettersson 3, Rolf Karlsson 2, Erik Wahlberg 2, Helge Renander 1, Gunnar Johnsson 1, Wilhelm Jentzén 1 mål.

NK november 1958

Att P 5 fått en tung inledning i div III serien vittnar fler tidningsklipp om. I november mötte man åter F 21 och fick stryk med hela 49-12, självfallet var pressens kritik inte nådig. Så här formulerade NK sitt referat från matchen. P 5 hann aldrig med i dansen och var konsekvent en man för kort i försvarsspelet.

P 5 laget har endast en spelare med klass, det är Uno Hällkvist. Målvakten Rolf Rönnbäck gjorde trots de många målen ingen dålig insats, men blev skottradd på slutet. Av de övriga hörde Gunnar Johnsson och backen Bertil Berkfors till dem som kan få godkänt. Gamle BBK spelaren Uffe Backman spelade centerhalv och man får nog konstatera att den gode Uffe gjort sitt på handbollsplanen. Hans kommentar efter matchen var, att han aldrig sett så många svarta spelare komma rusande mot sig på en gång samt att vi nog var det sämre laget.

NSD januari 1959

Äntligen kan vi skriva in en segermatch efter det P 5 besegrat Hornskrokens reservlag i januari 1959. I referatet kan vi läsa att drabbningen var mycket jämn och spännande och först i slutet av matchen kunde P 5 säkerställa segern till 23-22. Målgörare för P 5, Uno Hällkvist 6, Sven Isaksson 6, Wilhelm Jentzén 4, Ulf Backman 4, Rolf Karlsson 2 och Erik Wahlberg 1.

NSD februari 1959

Ännu en gång åkte P 5 laget dit ganska ordentligt när man mötte Hornskroken i en seriematch. Hela 32-12 vann HIF med, trots de överlägsna siffrorna fick P 5 laget beröm för den andra halvleken där man målmässigt höll jämnare steg. Referatet vet berätta att P 5 hade sin bästa spelare i centerhalven Rolf Karlsson och vänsterforwarden Uno Hällkvist. P 5 lagets bäste målskytt blev Uno Hällkvist med 7 mål. Rolf Karlsson, Gunnar Sundström, Ulf Backman, Stig Isaksson och Helge Renander svarade för ett mål vardera. En vecka senare spelade P 5 mot

Kiruna AIF i en målrik tillställning som slutade med Kirunaseger med siffrorna 35-27. I referatet kan man utläsa att P 5 sin vana trogen gjorde en bättre andra halvlek som man vann med siffrorna 17-15. Burväktaren Rolf Rönnbäck hade i första halvlek fått en hård boll i ansiktet och blev ersatt av Per Ackelid. Rönnbäck kom dock igen efter pausen och visade resten av matchen gott spel mellan stolparna. Rolf Karlsson och Uno Hällkvist var lagets storskyttar, medan pigge Lennart Quist överraskade i anfalllet med fint spel. P 5 lagets målskyttar. Uno Hällkvist 10, Rolf Karlsson 7, Lennart Quist och Ulf Backman 3 vardera. Gunnar Sundström och Erik Wahlberg 2 vardera.

NSD mars 1959

I mars månad 1959 hade NSD publicerat en skyttetabell för vad som då kallades "Norrländskan" i handboll eller div 3 som den rätta benämningen var. Den toppades då av Uno Hällkvist som pytsat in 74 mål, Rolf Karlsson låg vid tillfället på 19:e plats med 31 gjorda fullträffar. Efter det här slutar P 5 spara urklippen från handbollsepoken. Ett par korta referat från hösten 1959 vet berätta att man föll stort mot Hornskroken med siffrorna 26-7 till HIF:s fövör. P 5 laget hade fått en ny målvakt i Jan-Åke Johansson, Västerbottens juniormålvakt från året innan. I övrigt får Bengt Pettersson beröm för sin insats med 3 målskott. Kurt

Jernberg hade lyckats få in 2 och Gunnar Johnsson respektive Ove Rickardsson ett vardera. Bertil Berkfors och Rolf Karlsson fick också ett plus i kanten för sina insatser i försvarslinjen men i övrigt var det viss kritik som riktades mot det "plattlir" P 5 laget presterat. Artikeln avslutas med följande påstående. Bäst tränad på plan var domaren Lawrence Wallström, han var den bästa aktören. Lawrence Wallström hade sina rötter från I 19 men fanns numer som befäl på S 3 och var själv en mycket bra orienterare och skidåkare, tydligen också en bra handbollsdomare!

Eilert Gezelius

Duktiga tävlingssimmare på P 5

Förutom att man hade ett bra handbollslag figurerade även P 5 befälet i simtävlingar. Vi skall titta på några resultat och framgångar även i den grenen. Där var de så pass bra att man inte "tog sig vatten" över huvudet. Men man figurerade även i andra idrottsammanhang som du skall få se.

Augusti 1959

Då vann P 5 patrullsimningen med trion Sten Millquist, Lennart Olofsson och Bengt Dellenrud. Om uttrycket tillåter så tvålade de till S 3 laget med nära två minuter och trea blev I 19 tre och en halv minut efter.

Augusti 1959

Då genomfördes VI MID:s fälttävlansmästerskap och vem vinner inte klassen äldre oldboys om inte chefen P 5, K-H Bergh. I klassen yngre oldboys som för övrigt toppades av fem man från I 19 med Bengt Selberg i spets blev Sten Millqvist sjunde man. Millqvist deltog även i DM det här året i fälttävlan och blev 20:e man. Lars-Erik "Plätis" Eriksson från I 19 vann guld

September 1959

Då genomfördes en femkamp där statusen var milomästerskap. I värnpliktsklassen slutade Klas-Åke Bergh P 5 på en 6:e plats totalt. I befälsklassen som för övrigt vanns av I 19: löparen Göran Ekebjär blev det en femteplats för P G Briving, ett K 4 befäl som var utlånad till P 5 den här hösten.

Oktober 1959

Har vi på nytt hamnat i det våta. Då genomfördes VI MID mästerskapet i simning där flera framskjutna placeringar kan redovisas. På 100 meter fritt blev Karl-Åke Bergh 9:e man och på 100 m rygg blev Sten Millqvist 4:a och Bengt Dellenrud 6:a. Grenen 200 m bröstsim såg två P 5:are bland de tio främsta. H

Hård af Segerstad blev femma och Bertil Berkfors nionde man. I grenen livräddning fick Bengt Dellenrud kliva upp på pallen och ta emot bronsmedaljen medan Lennart Olofsson blev 8:e man. Lagkapten 15 x 50 m slutade med en 4:e plats för P 5.

Vasaloppet

Ja-ja men, P 5 befälet lyckades även plocka på sig skidor och bli skidlöpare som sina grannar på andra sidan kaserngården I 19. Tyvärr vet jag inte vilket år resultatlistan är sparad från men så här blev placeringarna. På en 1298:e plats landar Bengt Larsson P 5 IF på tiden 8,23, 55. Värnpliktige Kurt Morén kör i mål på 8.38,23 och blir 1531:a man. Sven Järvenrud placerar sig på en 1591:a plats. Jan Noberius håller på 10.43,58 och blir 3540:e man. **Eilert Gezelius**

Fotnot: Det finns anledning att återkomma med fler sporthändelser längre fram:

Barn synar vår verksamhet

PS. Gubben i hög hatt längst till vänster = Borgström, gubben i mitten med "ryssmössa" är Anders Möller

Amerikanerna kör översnö på 40-talet

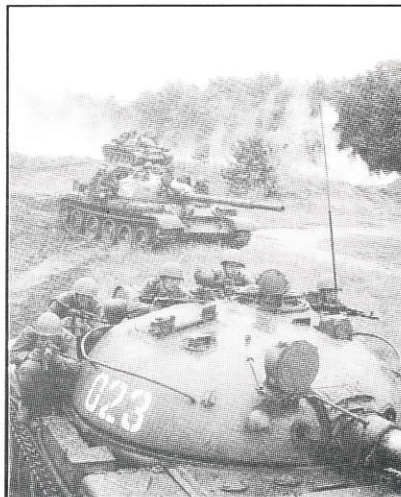
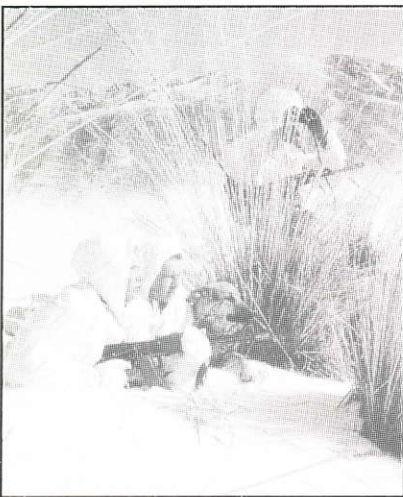
I svenska försvaret använde vi bandvagn 48 in på 60-talet!

Avdelningen ovanliga bilder...

Rysk trupp som bokstavligen "luftlandsätts" i flygande fläng. Medge att det här är fångat i exakt rätt tusendel av en sekund.

Ovanstående bilder är hämtade från en rysk samling av militära vykort. Bilderna är i fyrfärg

och av mycket hög kvalitet med rätt ljussättning. Någon motsvarighet till detta har i vart fall inte jag hittat inom svenska försvaret. Kanske något att ta fasta på och pro-

ducera, särskilt i dessa tider när kattraktionen går hårt fram med våra försvarsgrenar. Vykortsserien kanske blir liten om vi inte skyndar oss på.

Eilert Gezelius

